

University of Mumbai

SYBA / SYBSC GEOGRAPHY

Revised Syllabus - 2022 -2023

Semester : 4

Paper No. 2

भारताचा भूगोल (Geography of Indian)

Unit - 1 : भारत : स्थान, भौगोलीक रचना व हवामान

- 1.1 - भौगोलीक स्थान व भारतीय उपखंडाची निर्मिती
- 1.2 - भारताचे प्राकृतिक विभाग
- 1.3 - भारतातील प्रमुख नद्या
- 1.4 - भारतीय हवामान : ऋतुमान, मान्सुमची उत्पत्ती व वितरण

Unit - 2 : भारतात : मृदा, वणे (जंगल / अरण्य) आणि खनिजे

- 2.1 - मृदा : प्रकार व प्रादेशिक वितरण
- 2.2 - वणे : प्रकार व प्रादेशिक वितरण
- 2.3 - खनिजे : प्रकार व प्रादेशिक वितरण
- 2.4 - मृदा, वणे व खनिजे यांच्याशी संबंधित समस्या - मृदा, वणे व खनिजे यांचे संवर्धनाचे व व्यवस्थापन

Unit - 3 : भारत : कृषी, पक्षुधन (पक्षु संसाधन) व मासेमारी

- 3.1 - भारतीय कृषिचे (शेतीचे) महत्व व वैशिष्ट्ये
- 3.2 - कृषिचे प्रकार व प्रमुख पीक उत्पादनांचे वितरण, कृषी संबंधित समस्या, धोरणे व कार्यक्रम
- 3.3 - पक्षुधन / पक्षु संसाधन : प्रकार व वितरण, धवल क्रांती, पक्षुधन संबंधित समस्या, धोरणे व कार्यक्रम व त्यावरील उपाय
- 3.4 - मासेमारी : प्रकार व उत्पादन, निळी क्रांती, मासेमारीशी संबंधित समस्या, धोरणे व कार्यक्रम

Unit - 4 : भारत : शक्ती साधने, उद्योग, वाहतूक आणि व्यापार

- 4.1 - शक्ती साधने : प्रकार आणि वितरण, संबंधित समस्या, धोरणे व कार्यक्रम
- 4.2 - उद्योग : प्रकार आणि प्रमुख औद्योगिक प्रदेश, संबंधित समस्या आणि त्यावरील उपाय
- 4.3 - वाहतूक आणि संदेश वहन : प्रकार आणि वितरण, संबंधित समस्या आणि त्यावरील उपाय
- 4.4 - व्यापार संकल्पना, व्यापाराचे प्रकार - अंतर्गत व आंतरराष्ट्रीय व्यापार

Unit - 5 : प्रत्याक्षिक

- 5.1 - नकाशात महत्वाचे प्रदेश, स्थान दर्शवणे - बभारताच्या नकाशात युनिट 1 ते 4 मधील / संबंधित महत्वाचे भौगोलीक घटक दर्शवणे
- 5.2 - विषयवार नाकाशांचे वाचन (भारत) - छाया दर्शक नकाशे (Choropleth), समोच्चता रेषा दर्शक नकाशे (Isopleth), बिंदू पद्धतीचे नकाशे (Dot map), चित्रालेख / चित्र आलेख (Pictogram) आणि ओघ / प्रवाह दर्शक नकाशे (Flow map).

————— End —————